

Effekter av den nya regeringens ekonomiska politik

Den nya regeringens budgetproposition innehåller många reformer som påverkar den ekonomiska utvecklingen i Sverige. I denna fördjupningsruta diskuteras de reformer som bedöms ha störst påverkan på den ekonomiska utvecklingen och dess effekter på både kort och lång sikt.

Reformerna i budgetpropositionen ökar den potentiella arbetskraften (dvs. arbetskraftens storlek i ett balanserat konjunkturläge) och sänker jämviktsarbetslösheten. På sikt kan sysselsättningen därmed bli betydligt högre än tidigare utan att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden blir ansträngt. Storleken på effekterna och i vilken takt de slår igenom är dock svårt att bedöma. De resultat som redovisas är därmed behäftade med stor osäkerhet.

I denna fördjupningsruta diskuteras inledningsvis effekterna av den nya regeringens politik på lång sikt. Därefter analyseras effekterna fram till 2010.

Budgetens reformer

De reformer som analyseras är följande:

- *Jobbavdraget* innebär en lägre genomsnittlig skatt för alla löntagare och en lägre marginalskatt för ca hälften av alla löntagare. Detta innebär att arbetsinkomster skattas lindrigare än andra inkomster, t.ex. sociala ersättningar. Den genomsnittliga skatten på arbetsinkomster sjunker med ca 1,5 procentenheter. Marginalskatten sjunker kraftigt för personer med riktigt låga arbetsinkomster (mindre än 50 000 kronor per år) och med ca 3 procentenheter för arbetsinkomster mellan 100 000 och 300 000 kronor per år. Jobbavdraget införs från den 1 januari 2007. Vid beräkning av det ökade utbytet av att arbeta som en följd av jobbavdraget, beaktas även den planerade ökningen av *avgiften till a-kassan* för löntagare.
- *Sänkta ersättningsnivåer i a-kassan*. Ersättningen efter 200 dagar sänks från 80 till 70 procent av lönen. Dessutom sänks den högsta nivån på dagpenningen under det första året från 730 till 680 kronor. Det ska framöver inte heller vara möjligt att få en förlängd ersättningsperiod efter 300 dagar. Personer med försörjningsansvar för barn är dock berättigade till ersättning un-

der 450 dagar. När ersättningsperioden är slut övergår den arbetslöse i en jobb- och utvecklingsgaranti med 65 procents ersättning. Sammantaget bedöms ersättningen sjunka med i genomsnitt 3 procentenheter. Sänkningen av den högsta nivån på dagpenningen införs den 1 januari 2007. Den sänkta ersättningen från 80 till 70 procent för långtidsarbetslösa antas införas den 5 mars 2007.

- *Neddragna arbetsmarknadspolitiska program*. Antalet platser i arbetsmarknadspolitiska program dras ner jämfört med Konjunkturinstitutets bedömning i *Konjunkturläget*, augusti 2006. 2008 är antalet deltagare i utbildningsåtgärder ca 10 000 färre och antalet deltagare i sysselsättningsåtgärder ca 30 000 färre än vad som förutsågs i *Konjunkturläget*, augusti 2006.⁵
- *Nystartsjobben* innebär en subvention motsvarande arbetsgivaravgiften för personer som varit arbetslösa, deltagit i arbetsmarknadspolitiska program eller uppburit sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning på heltid i mer än ett år. Ungdomar 20–24 år som varit arbetslösa i minst sex månader omfattas också av nystartsjobben. Nystartsjobben införs den 1 januari 2007.
- *Nedsatta arbetsgivaravgifter för yngre*. En generell nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer mellan 19 och 24 år. Skattereduktionen bedöms enligt budgetpropositionen kunna införas den 1 juli 2007.
- *Skatteavdrag för bushållsnära tjänster*. Skattereduktionen bedöms enligt budgetpropositionen kunna införas den 1 juli 2007.
- *De särskilda avdragen vid beräkningen av socialavgifter slopas*. Under 2007 ges övergångsvis ett halverat avdrag och 2008 slopas avdraget helt.

Effekterna på arbetsmarknaden kommer gradvis

Gemensamt för reformerna är att effekterna slår igenom gradvis. Tidpunkten för att genomföra reformerna är dock gynnsam. Att stimulera utbudet av arbetskraft i en period med snabbt stigande efterfrågan på arbetskraft minskar riskerna för flaskhal-

⁵ I *Konjunkturläget*, augusti 2006 bedömdes antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder under 2008 inte uppgå till de aviserade volymerna i vårpropositionen, då de ur ett konjunktorellt perspektiv bedömdes som för höga.

sar på arbetsmarknaden och ökar chanserna för dem som tillkommer i arbetskraften att få ett arbete. Den starka konjunkturen bör därmed leda till att reformerna får ett något större och snabbare genomslag än vad som annars hade varit fallet.

Effekter på arbetsmarknaden på lång sikt

Nedan följer en detaljerad genomgång av effekterna på arbetsmarknaden på lång sikt av ovan nämnda reformer. Resultaten summeras i tabell 3.

Ett ökat utbud av arbetskraft

Utbudet av arbetskraft ökar, bl.a. till följd av jobbavdraget. När det lönar sig mer att arbeta söker sig fler personer in på arbetsmarknaden. Den potentiella arbetskraften bestäms av befolkningens storlek, dess sammansättning och dess benägenhet att delta i arbetskraften. Om det lönar sig mer att arbeta ökar benägenheten att delta i arbetskraften och därmed stiger den potentiella arbetskraften. Erfarenheten är dock att det tar tid innan sådana förändringar slår igenom och storleken på effekten är svår att bedöma. På lång sikt uppskattas jobbavdraget i kombination med den lägre ersättningsnivån i a-kassan medföra att den potentiella arbetskraften ökar med 1,2 procent.⁶ I denna bedömning har även den negativa effekt på den potentiella arbetskraften som

följer av den höjda avgiften till a-kassan för löntagare beaktats.⁷

De personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska utbildningsåtgärder räknas inte som en del av arbetskraften. En del av de personer som i dag deltar i utbildningsåtgärder som dras in, kommer att bli öppet arbetslösa eller finna ett jobb och därmed ingå i arbetskraften. Eftersom neddragningen av åtgärder antas vara permanent höjer detta den potentiella arbetskraften. 2008 dras antalet utbildningsåtgärder ner med 10 000 platser jämfört med Konjunkturinstitutets bedömning i *Konjunkturläget*, augusti 2006. Uppskattningsvis stannar hälften av dessa kvar utanför arbetskraften, exempelvis för att delta i en reguljär utbildning, och hälften blir öppet arbetslösa eller får jobb. Neddragningen av utbildningsåtgärderna ökar därmed den potentiella arbetskraften med ca 5 000 personer, dvs. 0,1 procent.

Sammantaget bedöms därmed den potentiella arbetskraften öka med 1,3 procent på lång sikt som en följd av regeringens föreslagna reformer (se tabell 3). Detta motsvarar ca 59 000 personer.

Jämviktsarbetslösheten minskar något

Även jämviktsarbetslösheten påverkas av de aviserade reformerna. Jämviktsarbetslösheten är den nivå av den öppna arbetslösheten som är förenlig med stabil inflation. Jämviktsarbetslösheten påverkas bl.a. av hur väl matchningen mellan lediga jobb och

⁶ Effekten på arbetskraften beräknas med utgångspunkt från den förändring i tröskeeffekten som följer av införandet av jobbavdraget och förändringarna i a-kassan. Tröskeeffekten speglar hur stor andel av den inkomstökning som följer av att gå från att inte arbeta till att börja arbeta som individen *inte* får behålla. En minskning av tröskeeffekten innebär alltså att individen får behålla mer och det ekonomiska utbytet av att arbeta ökar därmed. Förändringen i tröskeeffekten översätts till en effekt på arbetskraften via en elasticitet, dvs. ett mått på hur stor procentuell förändring i arbetskraften som följer av en procentuell förändring av tröskeeffekten. Tröskeeffekten bedöms minska från 81,3 till 78,7 procent som en följd av jobbavdraget och förändringarna i a-kassan. Tröskeeffekten minskar alltså med 2,6 procentenheter, vilket motsvarar ca 3 procent. Elasticiteten sätts till 0,4, vilket bedöms vara i den nedre delen av det intervall som forskningslitteraturen beskriver som rimligt, se t.ex. Eissa m.fl., "Welfare Effects of Tax Reform, and Labor Supply at the Intensive and Extensive Margins", i Agell och Sorensen (red.), *Tax Policy and Labor Market Performance*, MIT Press, 2006. Den potentiella arbetskraften ökar därmed med $3 \cdot 0,4 = 1,2$ procent på lång sikt.

⁷ Tröskeeffekten, så som den är beräknad här, speglar hur stor andel av den inkomstökning som följer av att gå från att *vara arbetslös* till att börja arbeta som individen inte får behålla (se fotnot 6). Vid beräkning av effekten av reformerna på utbudet av arbetskraft behövs också en uppskattning av hur tröskeeffekten påverkas för de som *befinner sig utanför arbetskraften*, t.ex. studenter. Konjunkturinstitutet beräknar i dagsläget ingen sådan tröskeeffekt. I stället används tröskeeffekten för att gå från att vara arbetslös till att börja arbeta som en approximation. Approximationen bedöms om något leda till en underskattning av effekten på utbudet av arbetskraft. Vid beräkning av tröskeeffekten med hjälp av individdata viktas resultatet med längden på individens arbetslöshetsperiod. För en individ som arbetat under året, och därmed är berättigad till jobbavdrag, blir förändringen i tröskeeffekten mindre än för en individ som varit arbetslös hela året. Som en följd av viktningen drar de individer som arbetat under året därmed ned den totala förändringen i tröskeeffekten. Förändringen i den tröskeeffekt som speglar steget från att inte befinna sig i arbetskraften till att börja arbeta bör därmed vara något större än den förändring som beräkningarna baseras på här, eftersom andelen individer som är berättigade till jobbavdrag kan antas vara större bland de arbetslösa än bland de som befinner sig utanför arbetskraften.

arbetsökande fungerar.⁸ Reformen som innebär att det lönar sig mer att arbeta väntas få arbetslösa att söka arbete mer intensivt, vilket förbättrar matchningen på arbetsmarknaden. Både jobbavdraget och de sänkta ersättningsnivåerna i a-kassan innebär att det lönar sig mer att arbeta jämfört med tidigare, även när hänsyn tas till de ökade avgifterna till a-kassan för dem som arbetar. Sammantaget bedöms dessa reformer minska jämviktsarbetslösheten med 0,4 procentenheter.⁹ Dessutom införs nystartsjobb, nedsatta arbetsgivaravgifter för yngre samt skatteavdrag för hushållsnära tjänster, vilket sammantaget bedöms minska jämviktsarbetslösheten med ytterligare 0,3 procentenheter.¹⁰

Budgetpropositionen innehåller dock andra reformer som ökar jämviktsarbetslösheten. Den kraftiga neddragningen av antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder bedöms öka den öppna jämviktsarbetslösheten med 0,4 procentenheter.¹¹ Slopandet av de särskilda avdragen vid beräkningen

⁸ Se fördjupningsrutan ”Jämviktsarbetslöshet” i *Lönebildningen, Samhällsekonomiska förutsättningar i Sverige 2004*, Konjunkturinstitutet.

⁹ Effekten av de sänkta ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen har beräknats med hjälp av Konjunkturinstitutets makroekonomiska modell KIMOD. Den sänkta ersättningsgraden i a-kassan med i genomsnitt 3 procentenheter bedöms minska jämviktsarbetslösheten med 0,2 procentenheter. Jobbavdraget bedöms också ha en effekt på jämviktsarbetslösheten via en ökad sökintensitet hos de arbetslösa. I OECD:s *Employment Outlook 2006* uppskattas en minskning av den genomsnittliga skattekillen med en procentenhet leda till en minskning av arbetslösheten med nästan 0,3 procentenheter. Denna elasticitet bedömer Konjunkturinstitutet som väl hög och i beräkningarna används i stället en elasticitet på 0,15. Den genomsnittliga skatten minskar med 1,5 procentenheter till följd av jobbavdraget, vilket därmed minskar jämviktsarbetslösheten med ca 0,2 procentenheter.

¹⁰ Vid beräkningarna av effekterna av nystartsjobb och nedsatta arbetsgivaravgifter för yngre har antalet subventionerade anställningar som en följd av dessa reformer uppskattats till i genomsnitt 14 000 per år 2007 och 2008. Dessa anställningar bedöms till 50 procent leda till undanträngning av reguljär sysselsättning. Nettobidraget till antalet sysselsatta blir därmed 7 000 personer, dvs. en minskning av jämviktsarbetslösheten med ca 0,2 procentenheter. Effekten av skatteavdrag för hushållsnära tjänster på antalet sysselsatta uppskattas till ca 4 000 personer, se Specialstudie No 7, 2005 ”Samhällsekonomiska effekter av skattelättnader för hushållsnära tjänster”, Konjunkturinstitutet. Detta leder således till en ytterligare sänkning av jämviktsarbetslösheten med ca 0,1 procentenheter.

¹¹ 2008 dras antalet sysselsättningsåtgärder ner med 30 000 platser jämfört med Konjunkturinstitutets bedömning i *Konjunkturläget*, augusti 2006. Efter att ha tagit hänsyn till den undanträngning på 50 procent som i genomsnitt antagits för sysselsättningsåtgärder, beräknas den öppna arbetslösheten stiga med 15 000 personer. Därtill minskar antalet utbildningsåtgärder. Tillsammans ökar detta jämviktsarbetslösheten med ca 0,4 procentenheter.

av socialavgifter bedöms höja jämviktsarbetslösheten med 0,1 procent.¹² Regeringens aviserade reformer bedöms därmed sammantaget minska jämviktsarbetslösheten med 0,2 procentenheter, vilket motsvarar ca 9 000 personer (se tabell 3).

Sysselsättningen ökar

Den potentiella sysselsättningen motsvarar den potentiella arbetskraften minus jämviktsarbetslösheten. Reformernas effekter på den potentiella arbetskraften och jämviktsarbetslösheten innebär därmed att den potentiella sysselsättningen ökar med 1,5 procent på lång sikt, dvs. ca 68 000 personer (se tabell 3). Neddragningen av antalet sysselsättningsåtgärder håller tillbaka den totala sysselsättningsökningen något eftersom deltagare i sysselsättningsåtgärder räknas som sysselsatta. På sikt kan därmed den reguljära sysselsättningsnivån öka med mer än 1,5 procent jämfört med om reformerna inte hade genomförts, utan att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden blir ansträngt.

Tabell 3 Effekter på lång sikt
Procentuell förändring om annat ej anges

Reformer	Potentiell arbetskraft	Jämvikts- arbetslöshet ¹	Potentiell sysselsättning
Jobbavdrag + sänkt ersättning i a-kassan ²	1,2	-0,4	1,6
Lägre åtgärds- volym	0,1	0,4	-0,3
Nystartsjobb + ”ungdomsjobb” ³	0,0	-0,2	0,2
Hushållsnära tjänster	0,0	-0,1	0,1
Slopade avdrag ⁴	0,0	0,1	-0,1
Totalt	1,3	-0,2	1,5

¹ Förändring i procentenheter.

² Tar även hänsyn till den ökade avgiften till a-kassan för löntagare.

³ Avser nedsatta arbetsgivaravgifter för yngre.

⁴ Avser slopandet av de särskilda avdragen vid beräkning av socialavgifter.

Anm. Effekterna är beräknade med hjälp av KIMOD samt utifrån empiriskt skattade samband i litteraturen. De slutgiltiga effekterna är behäftade med stor osäkerhet.

Källa: Konjunkturinstitutet.

¹² Slopandet av de särskilda avdragen vid beräkning av socialavgifter beräknas leda till en minskning av antalet sysselsatta med 3 600 personer, se ”Sänkta socialavgifter - har det någon effekt?”, Rapport 2000/01:8, Riksdagens revisorer. 3 600 personer motsvarar en ökning av jämviktsarbetslösheten med ca 0,1 procentenheter.

Effekter på den ekonomiska utvecklingen 2007–2010 av den nya regeringens politik

I denna andra del av fördjupningsrutan presenteras en bedömning av hur den nya regeringens ekonomiska politik påverkar Konjunkturinstitutets prognos av den faktiska ekonomiska utvecklingen 2007–2010. I denna analys används Konjunkturinstitutets makroekonomiska modell KIMOD.¹³ För att analysera effekterna av den nya regeringens politik beaktas följande faktorer i modellen¹⁴:

- Gradvis ökning av faktisk arbetskraft under perioden 2007–2010 (totalt 1,0 procent, vilket motsvarar ca 46 000 personer). Uppgången är främst ett resultat av jobbavdraget och de minskade arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.¹⁵
- Sänkt ersättningsgrad i a-kassan med i genomsnitt 3 procentenheter fr.o.m. 2007.¹⁶
- En, jämfört med prognosen i *Konjunkturläget*, augusti 2006, underfinansierad budget på sammanlagt 17 miljarder kronor 2007–2008.¹⁷

I diagrammen visas Konjunkturinstitutets prognos tillsammans med en bedömning av hur denna prognos hade sett ut i avsaknad av den nya regeringens politik. Det är viktigt att betona att denna bedömning helt baseras på en modellberäkning från KIMOD. En sådan är naturligtvis behäftad med osäkerhet, men motsvarar i huvudsak Konjunkturinstitutets bedömning av effekterna av den nya regeringens politik.¹⁸

¹³ Ett working paper med titeln *KIMOD 1.0* som utförligt beskriver modellen är under publicering och kan erhållas vid förfrågan. I början av 2007 kommer det att finnas tillgängligt på www.konj.se.

¹⁴ I simuleringsskalkylen antas att arbetare och företag betraktar budgetpropositionens reformer som permanenta.

¹⁵ Ökningen 2007–2010 utgör därmed ca 75 procent av totaleffekten på arbetskraften från den nya regeringens politik, se tabell 3.

¹⁶ I KIMOD minskar jämviktsarbetslösheten med 0,2 procentenheter på grund av den lägre ersättningsnivån i a-kassan. Det är lika mycket som den ovan bedömda sammanlagda effekten på jämviktsarbetslösheten från den nya regeringens politik (se tabell 3).

¹⁷ Se tabell 40 "Direkta effekter av budgetpropositionen 2007" i kapitlet "Offentliga finanser".

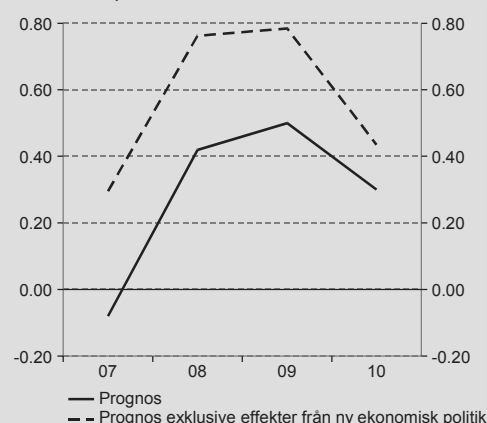
¹⁸ Resultaten från KIMOD kan alltså skilja sig något från Konjunkturinstitutets samlade bedömning av effekterna av den nya regeringens politik. Det beror på att det inte går att infoga de olika reformerna i KIMOD med den detaljeringsgrad som normalt beaktas vid Konjunkturinstitutets bedömningar.

Arbetsmarknadsgapet mindre ansträngt

Den nya regeringens politik har både utbuds- och efterfrågeeffekter. Reformen som leder till ökad arbetskraft och minskad jämviktsarbetslöshet är av utbudsmässig karaktär medan den underfinansierade budgeten är av efterfrågestimulerande karaktär. Den sammanlagda effekten på ekonomin sammanfattas på ett bra sätt av arbetsmarknadsgapet, se diagram 18.¹⁹

I avsaknad av regeringens nya politik skulle resursutnyttjandet på arbetsmarknaden ha varit mer ansträngt under perioden 2007–2010 (se den streckade linjen). Den genomsnittliga skillnaden är 0,3 procentenheter per år. Att den nya regeringens politik har en dämpande effekt på resursutnyttjandet innebär att utbudseffekterna av politiken bedöms vara större än efterfrågeeffekterna under perioden.²⁰

Diagram 18 Arbetsmarknadsgap
Procent av potentiellt arbetade timmar

Källa: Konjunkturinstitutet.

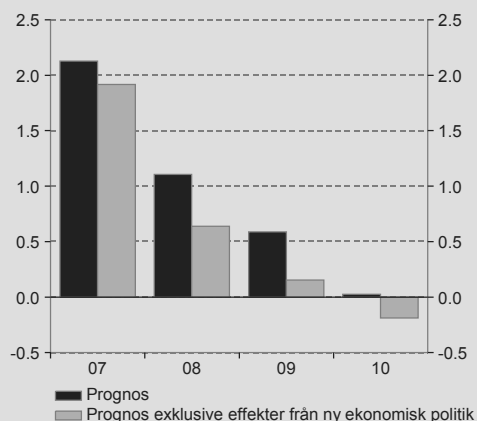
Den dämpande effekten på arbetsmarknadsgapet betyder dock inte att den nya regeringens politik innebär en sämre utveckling av arbetade timmar och sysselsättning. Utvecklingen av faktisk sysselsättning illustrerar detta, se diagram 19. Av den totala sysselsättningstillväxten 2007–2010 (svarta staplar) bedöms ca 1,3 procentenheter²¹ vara en effekt från den nya regeringens politik, vilket totalt motsvarar ca 55 000 tusen personer.

¹⁹ Ett positivt arbetsmarknadsgap innebär att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden är större än vad som är långsiktigt hållbart. Löneökningarna riskerar då att bli högre än vad som är förenligt med inflationsmålet.

²⁰ I termer av arbetsmarknadsgapet innebär det att den nya politiken bedöms stimulera potentiellt arbetade timmar mer än faktiskt arbetade timmar 2007–2010.

²¹ Detta resultat fås genom att summera skillnaderna mellan de svarta och de grå staplarna för perioden 2007–2010.

Diagram 19 Sysselsättning
Årlig procentuell förändring

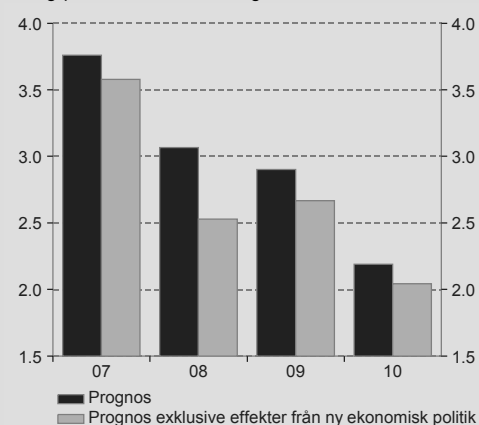

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tillväxten ökar

Den underfinansierade budgeten på sammanlagt 17 miljarder kronor 2007–2008 (jämfört med *Konjunkturläget*, augusti 2006) stimulerar hushållens konsumtion under prognosperioden. Eftersom den nya regeringens politik medför en ökad arbetskraft och en ökad sysselsättning behöver företagen utöka sin kapitalstock via högre investeringar. Sammantaget innebär detta att BNP-tillväxten 2007–2010 i genomsnitt blir ca 0,3 procentenheter högre per år till följd av den nya regeringens politik, se diagram 20. BNP blir därmed ca 1,1 procent högre 2010.

Diagram 20 BNP
Årlig procentuell förändring

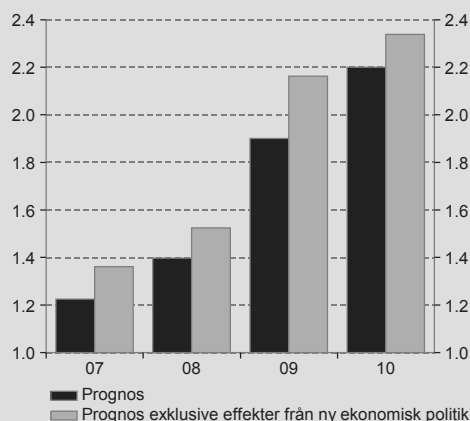
Källa: Konjunkturinstitutet.

Inflationstrycket blir lägre

Eftersom den nya regeringens politik medför att utbudet ökar snabbare än efterfrågan (dvs. resursutnyttjandet blir mindre ansträngt, se

diagram 18) dämpas inflationstrycket 2007–2010 trots högre tillväxt, se diagram 21.²²

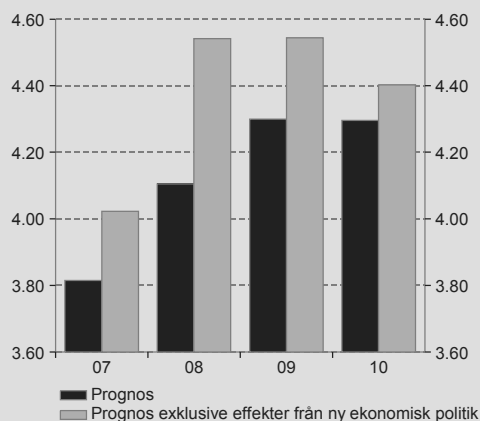
Diagram 21 UND1X-inflation
Årlig procentuell förändring

Källa: Konjunkturinstitutet.

Den lägre inflationstakten beror till stor del på att en ökad arbetskraft och en lägre ersättningsgrad i a-kassan bedöms få en dämpande effekt på lönetillväxten, se diagram 22. Att löneprognosen trots allt är relativt hög beror på att konjunkturläget är starkt och att sysselsättningen stiger mycket snabbt.

Diagram 22 Timlön i näringslivet
Årlig procentuell förändring

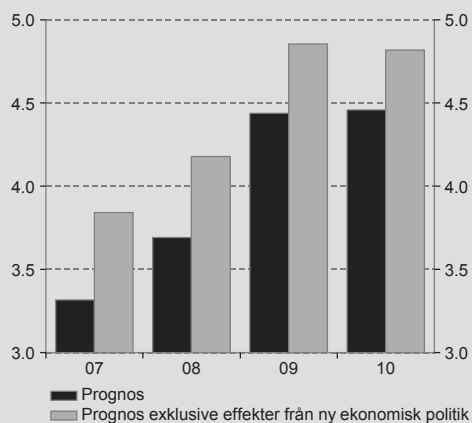
Källa: Konjunkturinstitutet.

Det lägre inflationstrycket innebär att Riksbanken kan välja en lägre reporäntebana 2007–2010 än vad

²² UND1X-inflationen inkluderar även direkta, statiska effekter på 0,2 respektive 0,1 procentenheter för 2007 och 2008 till följd av den nya regeringens politik (se avsnittet ”Löner, vinster och priser”). Utöver dessa statiska effekter tas hänsyn till de dynamiska effekter som den nya regeringens politik innebär för inflationstakten.

som hade varit fallet utan den nya regeringens politik, se diagram 23.²³

Diagram 23 Reporänta
Procentenheter

Källa: Konjunkturinstitutet.

Sammanfattning

I denna fördjupningsruta har effekterna av den nya regeringens ekonomiska politik analyserats.

De långsiktiga effekterna styrs främst av de utbudsstimulerande reformerna såsom jobbvad, sänkt ersättningsnivå i a-kassan och neddragningen av de arbetsmarknadspolitiska utbildningsåtgärderna. Dessutom påverkas efterfrågan på arbetskraft positivt av nystartsjobb, sänkta arbetsgivaravgifter för yngre och skatteavdrag för hushållsnära tjänster. Även om osäkerheten förstås är betydande bedöms sysselsättningen på sikt kunna öka med 1,5 procent mer än om reformerna inte hade genomförts, utan att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden blir ansträngt. Detta innebär att även BNP kan öka med ungefär lika mycket på lång sikt.

För perioden 2007–2010 har Konjunkturinstitutets makroekonomiska modell KIMOD använts för att bedöma hur den nya regeringens politik påverkar den ekonomiska utvecklingen i Sverige. De reformer som beskrivits ovan bedöms medföra att sysselsättningen stiger med ca 55 000 personer mer och att BNP ökar med ca 1,1 procent mer fram till 2010 än vad som annars skulle ha blivit fallet. Eftersom utbudet bedöms stiga snabbare än efterfrågan 2007–2010 blir dock resursutnyttjandet på arbetsmarknaden mindre ansträngt, trots att antalet arbetade timmar stiger. Löne- och inflationstrycket i ekonomin

blir därmed lägre, vilket innebär att den nya regeringens politik har en dämpande effekt på den prognostiserade reporäntebanan.

²³ Det är viktigt att notera att såväl Riksbanken som KIMOD har en framåtblickande räntesättning, vilket innebär att reporäntan justeras med avseende på inflationsutvecklingen på 1–2 års sikt. Den lägre reporäntan 2007 (se diagram 23) beror därför på den svagare inflationsutvecklingen 2008–2009.